

BÉKALENCSE

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság hírlevele

2019. március

AKTUÁLIS

Európai vadmacska monitoring Gemencen

A Duna alsó szakaszát képző Gemenc vadmacska populációja eltűnőben van. Elterjedése az elmúlt évtizedekben keletre tolódott, a Dunántúl jelentős részéről eltűnt.

Az ártéri terület vonzáskörzetében és pufferzónájában az ember által épített környezet területnagysága megnövekedett. Az épített környezetben élő házi macskák egyre nagyobb számban fordulnak elő Gemencben is. A gemenci árteret átszelő 55-ös főúton és a vasút mentén történt elutazások következtében a területen élő vadmacskalétszám drasztikusan csökkent; a csökkenés tényét a Gemenc Zrt. dolgozóinak beszámolója is alátámasztja. A főúton történő elgázolások azt mutatják, hogy egyre több a házi macskával történő összepárosítás, és féltő, hogy tiszta vonalú európai vadmacska már nem fordul elő Gemencben.

A 2018 őszén indult felmérés célja, hogy információt kapjunk a Gemencben élő macskafélék jellegéről, számáról, a tényleges tiszta vonalú európai vadmacska pontos élőhelyviszonyairól és a populációjának létszámáról. A felmérés során 2019 januárjától élve fogó csapdákkal is sikerrel próbálkozunk. Szükségszerű e csapdák használata a genetikai vizsgálatok miatt, hogy szőrmintákat és esetlegesen ürülékmintákat gyűjthessünk.

Eddig két alkalommal sikerült ismert előfordulási helyeiken vadmacskát befogni, és mintát venni. A tényleges genetikailag tiszta faj jelenlétét csak a vizsgálatok eredményei igazolhatják. A genetikai vizsgálatokat a Kaposvári Egyetem végzi majd. Az élve befogott példányokról méreteket veszünk (testtömeg, testhossz, farkhossz). Ez meglehetősen nehéz feladat a vadságuk miatt – és éppen ebből kifolyólag – fogva tartásukat a fellépő stressz miatt a minimálisra (max. fél óra.) kell csökkentenünk. Reményeink szerint közel 20 év után újra sikerül majd erről a kisragadozóról és gemenci előfordulási helyeiről egy megbízható adatbázist készíteni.

(Szöveg és fotó: Kovács Attila)

Védett fajok lelőhelyeinek rögzítése okostelefonnal

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság 2018 elején azzal a céllal csatlakozott az OpenBioMaps konzorciumhoz, hogy a munkatársak és kutatók által gyűjtött biotikai adatokat egységes, jól átlátható és kezelhető adatbázisban összegezzük.

Mivel a konzorciumnak a Debreceni Egyetem és az ELTE mellett több hazai nemzeti park igazgatóság (többek között az alapító Dunapoly Nemzeti Park Igazgatóság) is tagja, valamint a rendszer nyílt forráskódú alapokon áll, az egyes résztvevők fejlesztései az egész közösség számára hozzáférhetőek és kölcsönösen segítik a többiek munkáját is. Így van ez az adatbázis, de a mobilos applikáció esetében is, mindkettő folyamatos fejlesztés alatt van a felmerülő felhasználói igények mentén. Egy ilyen jól működő adatbázis fontos segítség a napi természetvédelmi munka, a területkezelés, vagy akár természetvédelmi fejlesztések, pályázatok irányának meghatározása során.

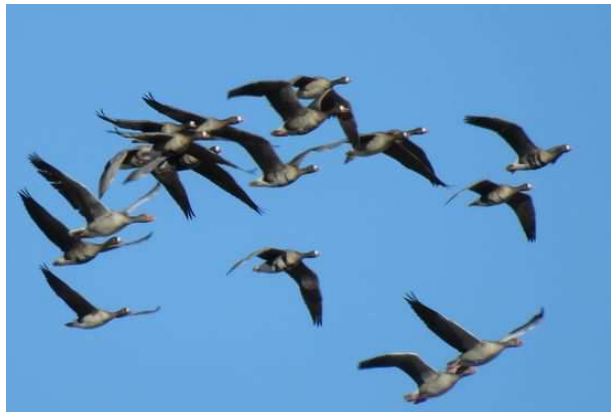
Ez a folyamat idén tavaszra odáig jutott, hogy egy terepen is jól használható androidos alkalmazás révén a Természetvédelmi Őrszolgálat és a Természetmegőrzési Osztály tagjai immár néhány gombnyomással tudják rögzíteni, majd az adatbázisba feltölteni a terepen észlelt védett fajok előfordulási adatait. Az első hetek és az első felhasználók tapasztalati alapján az olyan relatív gyakori fajok esetén, melyeket éppen ezért eddig ritkán monitoroztak célzottan, valamint a ritka és mozgékony, tehát ezért nehezen monitorozható fajok esetében egyaránt növekvő adatmennyiségre számítunk, de a rendszeres tervezett monitoring során is megkönnyíti a terepi munkát az alkalmazás.

(Szöveg és illusztráció: Gáborik Ákos)

Vadludak a Mohácsi-szigeten

A Dávod határában lévő Földvári-tó Természetvédelmi Terület környéke hosszú évek óta kedvelt telelőhelye a tőlünk északra fészkelő libacsapatoknak. A Természetvédelmi Őrszolgálat tagjai rendszeresen figyelemmel kísérik a telelő állomány változását. Az enyhe tél miatt ezúttal csupán 3000 liba volt a legnagyobb megfigyelt csapatban, viszont volt közöttünk 16 példány vörösnyakú lúd, illetve az őszi időszakban 2 apácalúd is.

A csapat jelentős része nagy lilik, egy kisebb hányada nyári lúd, viszont a néhány évtizede még igen gyakorinak mondható vetési lúdból mindössze 30 példányt sikerült egy időben összeszámolni.

A tavasz közeledtére a libák száma csökken, március végére csak a területen fészkelő nyári ludak maradnak, amelyek már hetek óta párban mozognak. A napokban két színes nyakgyűrűvel jelölt nyári lúd is beazonosításra került, mindkettő a tavalyi évben a Fertő-tó mellett lett gyűrűzve fiókaként.

(Szöveg és fotó: Mórocz Attila)

Diákok a természetvédelemért

Az Ifjú Kócsagőr Program fennállása óta egyre népszerűbb a természet iránt elkötelezett diákok körében. 2019-ben 7. alkalommal nyílik számukra lehetőség, hogy megismerhessék a hazánkban is egyre sürgetőbb, aktív természetvédelmi lehetőségeket és a természetvédelmi örök munkáját.

A program alapítói között találjuk a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóságot, az idén 25 éves Fűrge Diák Iskolaszövetkezetet és a 30Y zenekart. A szervezésben idén is közreműködik az Agrárminisztérium Környezetügyért felelős Államtitkársága, a nemzeti park igazgatóságok, a Fővárosi Önkormányzat Rendészeti Igazgatóság, a Hortobágyi Természetvédelmi és Génmegőrző Nonprofit Kft. és a Kiskunsági Nemzeti Park Alapítvány.

A Prizma Kreatív PR díjas **programra a szervezők idén is várják azon 18 és 24 év közötti fiatalok jelentkezését**, akik nem csak megismerni szeretnék a magyar természetvédelmet, de tenni is akarnak a természeti értékek megóvásáért. A 2019-es programba **március 22-étől – a Víz Világnapjától – április 22-ig – a Föld Napjáig – lehet jelentkezni a www.ifjukocsagor.furgediak.hu weboldalon keresztül**. A programban részt vevő diákok az általuk kiválasztott nemzeti parkban tölthetnek el kétéltűs szakmai gyakorlatot. A legjobbak – természetvédelmi ör mentorokkal közösen – a szeptemberi döntőben mérik össze tudásukat, hogy elnyerhessék 2019 *Matula és Tutajos* díját, illetve az öt napos **külföldi tanulmányutat** Európa egyik legszebb nemzeti parkjába. A program nem csak megismerteti a fiatalokkal a hazai természetvédelmet, de karrierúton is elindíthatja a résztvevőket. Több ifjú kócsagőr helyezkedett már el valamelyik nemzeti park igazgatóságnál. Legújabb példa 2018 Ifjú Kócsagőre, Horváth Enikő, aki az élmények és a tudás mellett életre szóló hivatást is talált: ma már a Fővárosi Önkormányzat Rendészeti Igazgatóságánál dolgozik, hamarosan pedig természetvédelmi őrként kezdi meg munkáját. Az országos döntővel egybekötött háromnapos záróeseményt szeptember 18 és 20 között a Fővárosi Önkormányzat Rendészeti Igazgatósága rendezi meg. Az Ifjú Kócsagőr Program felhívása és a tavalyi nyertes beszámolója elérhető a www.ifjukocsagor.furgediak.hu weboldalon.

Két napközis tábor a nyáron Pécssett

A 2019-es évben is várjuk a 8-12 éves gyerekeket a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság nyári napközis táboraiba. Kirándulások, barlanglátogatások, kézműves foglalkozások és sok játék várja a gyerekeket a táborok idején 7.30-tól 16.30-ig a Tettye Oktatási Központban.

Időpontok:

Nyárkezdő Napközis tábor:
2019. június 24-28.

Kis Természetvédők Napközis tábora:
2019. július 29. - augusztus 2.

A részletes program és a jelentkezési lap letölthető a www.ddnp.hu honlapon a Napközis táborok link alatt.

PROGRAMAJÁNLÓ

Föld Napja rendezvény Pécsen a Tettyén 2019. április 13-án

Az 1970 óta ezernél több szervezet közreműködésével világszerte megrendezett Föld Napja eseményei bolygónk környezet- és természetvédelmi problémáira hívják fel a figyelmet és kínálnak megoldási javaslatokat azokra. Évek óta hagyomány már, hogy Pécsen ilyenkor a Tettyén színes forgatag vár mindenkit a Föld Napja alapeszméje szellemében. A rendezvény idén – mivel április 22. idén a húsvéti ünnepekkel egybeesik –, már április 13-án kerül megtartásra, 10.00 és 15.00 óra között.

A házigazdák a hagyományoknak megfelelően a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, valamint pécsi és Pécs környéki intézmények, szolgáltatók, civil szervezetek lesznek. Természetismereti és környezetvédelmi foglalkozások, pecsétgyűjtő játék, állatsimogató, ingyenes idegenvezetés a Pintér-kert Arborétumban, alkotói piac, védjegyes termelők bemutatkozása, valamint még sok-sok érdekes program minden korosztálynak!

A rendezvény helyszíne: Pécs, Tettye tér.
Időpont: 2019. április 13., szombat, 10.00-15.00.
A programon való részvétel ingyenes!

Információk: www.ddnp.hu/foldnapja2019 - <https://www.facebook.com/events/159236055030147/>

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság programjai 2019. áprilisban és május elején

Április 2.: DDNP Klub – Az év madara, a gólyatöcs

Wágner László diabetéses előadása

Helyszín, időpont: Pécs, Tettye Oktatási Központ, 17.00 óra. Ingyenes program.

Április 6.: Éjszakai túra a Zselici Csillagoségbolt-parkban

A ránk boruló éjszakában fényszennyezés-mentes területen ismerkedhetünk az éjszaka élővilágával és csillagász segítségével az égbolt tavaszi látványosságával. A túra végén kedvező időjárás esetén távcsöves megfigyelésre is lehetőség lesz.

A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 30/377-3388, 30/326-9459

Helyszín, időpont: Bánya, Panoráma panzió parkolója (GPS: N46.270141 E17.662916), 19.30 óra (gyülekező: 19.00 óra). A túra hossza 5 km, időtartama 3-4 óra, a részvételi díj: 1500Ft/fő

Április 10.: Gyógyító növények az Ős-Dráva Látogatóközpontban

Számos ismert és kevésbé ismert gyógynövényt ismerhetünk meg az interaktív foglalkozáson, ahol lehetőség lesz megkóstolni különleges gyógyteákat is.

Helyszín, időpont: Ős-Dráva Látogatóközpont, 9.00 óra. A program időtartama: 1,5 óra, a részvételi díj: 500 Ft/fő.

Április 13.: A FÖLD NAPJA – szemléletformálás a mindennapokban

A szabadtéri rendezvény környezetünk természeti értékeire, azok megóvására kívánja felhívni a figyelmet. A látogatókat több szervezet képviselői várják hangulatos és interaktív programelemekkel. Helyszín, program kezdete: Pécs, Tettye tér, 10.00 óra

Április 17.: Madarász nap a Pintér-kert Arborétumban

A madárgyűrzési bemutatón a gyerekek megismerhetik a madarak vonulásának titkait, testfelépítésüket, tollzatukat.

Az egész napos programhoz a megjelölt időpontokban lehet csatlakozni, előzetes bejelentkezést követően. (Tel.: 30/377-3383)

Helyszín, időpont: Pécs, Tettye Oktatási Központ, 9.00 óra, 11.00 óra. A program időtartama: 1,5 óra, a részvételi díj: 400 Ft/fő.

Április 27. Tavasz kenutúra a Külső-Bédán

A Duna-Dráva Nemzeti Park Béda-Karapancsa Tájegysége a Duna magyarországi alsó szakaszának kiemelkedő értéket képviselő élőhelyeit foglalja magába. A program erre a különleges területre kalauzolja az érdeklődőket. A résztvevők először kenutúrát tehetnek a Duna hullámterén található varázslatos Külső-Béda mellékágon, majd a Fehér Gólya Múzeumban érdekes tárlatvezetés keretében ismerhetik meg e gyönyörű madarak életét.

A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 30/846-6020

Helyszín, időpont: Kölked, Fehér Gólya Múzeum, 10.00 óra. A program időtartama: 4 óra, a részvételi díj: 2-14 éves korig: 1900 Ft/fő, 14 éves kor felett: 2200 Ft/fő.

Május 7.: DDNP Klub – Az év fája, a sajmeggy

Merkei Gábor diabetéses előadása

Helyszín, időpont: Pécs, Tettye Oktatási Központ, 17.00 óra. Ingyenes program.

A programokon mindenki saját felelősségére vesz részt. A résztvevők tudomásul veszik, hogy a programon kép-, illetve videofelvétel készíthető. A résztvevők a programon való részvételükkel hozzájárulnak a kép-, videofelvétel készítéséhez, és annak a DDNPI weboldalaira és Facebook oldalaira történő feltöltéséhez, valamint a DDNPI kommunikációjához, marketingjéhez történő időbeli korlátozás nélküli felhasználásához.

A DUNA-DRÁVA NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG BEMUTATÓHELYEI

- Abaligeti-barlang és Denevérmúzeum – <http://www.ddnp.hu/abaliget>
- Boki-Duna, halászati bemutatóhely – <http://www.ddnp.hu/boki-duna>
- Dráva Kapu Bemutatóközpont, Barcs-Drávaszentés – <http://www.ddnp.hu/drava-kapu>
- Fehér Gólya Múzeum, Kölked – <http://www.ddnp.hu/feher-golya-muzeum>
- Mohácsi Nemzeti Emlékhely – <http://www.ddnp.hu/mte>
- Nagyharsányi Szoborpark – <http://www.ddnp.hu/szoborpark>
- Ős-Dráva Látogatóközpont, Szaporca – www.ddnp.hu/odlk
- Pintér-kert Arborétum, Pécs – <http://www.ddnp.hu/pinter-kert>
- Szársomlyó – <http://www.ddnp.hu/szarsomlyo>
- Tettyei Mésztufa-barlang, Pécs – <http://www.ddnp.hu/tettyei-mesztufa-barlang>

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Ökoturisztikai és Környezeti nevelési Osztály
7625 Pécs, Tettye tér 9.

Tel.: 72/518-221, 72/518-222

E-mail: wodtke@ddnp.kvvm.hu, komlos@ddnp.kvvm.hu
www.ddnp.hu

Köszönjük, hogy meggondolja, kinyomtassa-e papírra ezt a levelet.

Amennyiben Ön nem kíván a továbbiakban hírlevelet kapni a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságtól, kérjük jelezze ezt számunkra „Hírlevél leiratkozás” tárgyú [e-mailben](mailto:)! Köszönjük!